

TAPOLCZAI LAPOK

EZELEŐTT: TAPOLCZA ÉS VIDEKE.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN, KIADÓ ES TULAJDONOS: LÓWY B.

Megjelenik minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-utca.
Kéziratokat vissza nem adunk.

Előfizetési ár: Egész évre 10K^o félre 5 K.
negyedévre 2 korona 50 fillér.

Hirdetmények: megegyezés szerint.
Nyílt-tér sora: 1 korona

Életbelép a kivándorlási törvény.

A kivándorlási törvény folyó évi szeptember hó elsején életbe lép. Hat fejezetből áll. Legfontosabb része a rendeletnek az ötödik fejezet. Ez azt a fontos társadalmi szervet ismerteti, amely hivatva lesz társadalmi uton hazánk legvérvérzőbb sebéit, a kivándorlást enyhíteni.

Ez a társadalmi szerv a kivándorlási tanács, amely megalakul közép pontilag és a vidéken is mindenütt a helyzethez illő, a kérdés egész egyetemét átölelő programot állapít meg, a helyi körülmények szerint, amely a rájuk zudult új szocialis veszedelmet talán elhárítja rólunk, azt a veszedelmet, melyet görnyedve érez gazdag és szegény: a nemzeti vérvesztés következtében beálló gazdasági termelés drága, elviselhetetlen voltát.

Azt hisszük azonban, hogy a hatóságoknak a kivándorlás enyhítésére irányuló munkáját csak az esetben kísérheti teljes siker, ha a társadalom nagy érdeklődéssel fog az új feladathoz járulni és sikerére széles körben közreműködni. Abban a jóleső hitben vagyunk, hogy éppen a társadalomnak a munka vonalába való állítása, — ha ugyan a társadalom kellő módon fel ismeri azt a szinte hazamentő célt, amely munkára hívja — segíti majd meggyógyítani a nemzeti veszedelmet.

Egy dolog mindenesetre vigasztaló. Amerika tiltó táblákat állít föl oda azokra a helyekre, ahonnan a beözönlés állandó. Európának a kivándorlást nehezítő intézkedéseivel, párhuzamosan Amerika is hasonló és komoly intézkedéseket tesz a bevándorlás meg-

gátlására. Ugy tetszik nekünk, hogy Amerika ide-oda hasonlít az olyan budapesti villamos kocsihoz, melyre a kalauz kiakasztani készül a „Megtelt“ táblát. Hogy ez így van, idézzük az amerikai Szabadság című lap feltűnő helyen közölt következő sorait:

Már több ízben hírül hoztuk, hogy a mióta Williams az új Ellis Island szigetén, a kivándorlók iránt nincsenek elnézéssel és ha azok nem felelnek meg a törvény követelményeinek, visszaküldik őket régi hazájukba.

Sohasem figyelmeztettük honfitársainkat komolyabban, mint figyelmeztettük most, hogy a lehető legjobban megfontolják, mielőtt utra kelnek az Egyesült Államokba. Szól pedig ez a figyelmeztetésünk nemcsak azoknak, kik önként, saját akaratukból indulnak el hazuról, hanem azoknak is, kik az Egyesült Államokban élve, vagy itt meglepedve, hozzátartozóikat hozzák ki.

Bármilyen testi fogyatkozással bírjon valaki, ha péld. vak, sánta, béna, pupos, — szenvedjen sérvben vagy valamely más betegségben — a bevándorlási hatóság kérlelhetetlenül visszaküldi. De kizárja és visszaküldi abban esetben is, ha nincsen anyagiakkal kellőleg ellátva.

Egyébként mi már hetek óta utalunk az ekként megváltozott viszonyokra és az ezzel kapcsolatos, mindinkább sürűbben előforduló deportálásokra. Azok tehát, kik jóindulatu tanácsunkat nem szívlelik meg és könnyelműen utra kelve, ideérkezésük alkalmával bajoknak és kellemetlenségeknek vannak kitéve, önmaguknak tulajdonítsák az ily káros következményeket.

Ebből a kis szemelvényből és abból a körülményből, hogy a kivándorlók szigetén, az Ellis Island nevű vesztegzárban ez idő szerint három-ezer olyan kivándorló várja sorsát, akiket a szigorú bevándorlási biztos nem engedett partra szállani — megállapítható, hogy a kivándorlásra vonatkozó hirdetett szigoruságnak a fele se tréfa. Amerika pozitív intézkedésekkel korlátozza a kivándorlást mindaddig, míg a szenátus előtt lévő törvényjavaslat az Amerikában követelt nagyobb biztosítéki alap és 12 dolláros fejadó behozásával amúgy is lehetetlené teszi a kivándorlást. Mondanunk sem kell, hogy a munkaadók érdekeinek ezek a rendelkezések nem tetszetősek: az amerikai szén-, petroleum-, pénz- és egyéb királyok, akik az olcsó munkabérek következtében szívesen belegegyeznek abba, hogy a szenátus a törvényt meghozza. Am sulyos gazdasági okok és az erős közvélemény kiküzdte ezt bizonyosan a mi hárdosok ellenére.

Ne várjunk azonban összetett kézzel, hogy mit tesz megmentésünkre Amerika, hanem érző szívvel és szeretettel maga a társadalom induljon munkára, hogy honfitársainkat itthon tartasuk nemzetünk erősítésére.

Az ideai bortermelés és a borárok.

Vidékünk bortermelő gazdái részéről több helyről különös hírekről értesítik lapunkat.

Arról van ugyanis szó, hogy a borvásárló ügynökök az idén is, már most jókor megkezdették ismert manővereiket. Ez pedig abból áll, hogy mesés

T Á R C A.

Cigányokról.

— Tanulmány. —

Irtta: Vörös György.

7. folytatás.

Igen, a cigány mai nap már keresi a könnyebb végét a megélhetésnek.

Ma már a cigány a putri előtt, a sátor alatt nem veri az általa készült ült, az általa készített kalapácsal, nem tüzesíti a vasat az általa készült vas fogóval: ma a fejét a „jó fogáson“ törli; ma ha konyhaszegédeszközt csinál, csak azért teszi, hogy a fúróval, csipővassal, lábstartóval, reszelővel be-be nyithasson a portákra; ott saszemével kikémlelje a teret és haditeret szerint kiesztelt lopást, zártórest, rablást, ha kell, rablógylkosságot is követhessen el.

Hajdanában a cigány dolgozott, híres készítménye volt a rézüst, amelyet igazi vörös rézből készített, sőt még az anyagot is legtöbbször maga állította elő. — A fejszék előállításában a cigány hajdan felülmulhatatlan volt. A híres „cigányfejszék“-nek ma

hire sincs. Pedig de híres volt szívósságáról, acélosságáról és csorbíthatatlanságáról. Az „üstök“ készítéséről a cigányokat „kolompár“ cigánynak nevezték el. Mivel a fő foglalkozásuk legesejét képezte az üstcsinálás, a „kolompár“ név általános lett: innen van az, hogy a „körtörár“ és „gletecsőre“, „barangoló“, „nyelvben szegény“ cigány háromnegyedrészre „kolompár“ névre hallgat.

A cigánnyal veleszületett művészi hajlam a zenei érzék és hallás.

Ki ne hallott volna Rákóczi híres cigányairól?! Vagy van-e muzsikusa a világnak, aki a magyar cigányt felülmulni képes volna?

A cigányputriban a haldokló dadé rendszerint így végrendelezik: „a hegedűmet hagyom a fiainknak Jósának“ — egyébről nem rendelkezik. — Ami jellemzi azt aényt, hogy ha minden más elvész is: az apáról fiura hagyott hegedű törvényes örökös kapjon; vele a családi tradíció — a zene iránti szeretet — a családból ki ne vesszen.

A cigánynak a zenét kedvelő, különösen

a magasabb szellemi nivón álló része tagadja cigány voltát. Igaza is van.

Ma már nem szívesen tartunk faji összetartozandóságot fenn Kolompár Balog Tutával, Vrana Julcsával, illetve Balog Párnó, vagy Lakatos János, de még a nagykanizsai Lakatos Nagy Ferkinával sem.

Pedig mi tagadás benne: „hangászaink“ a „morék“, a „füstösök“ igenis a cigányokkal feltétlen egy családot képeztek. Szokásaik — kevés kivétellel — mai nap is feltehetőek.

Természetes a jobb módúak és magasabb rétegekben megfordultak annyira levetették a a cigány természetet, hogy inkább dzsentlemannak, mint Fáraó ivadékának nézhetjük és mondhatjuk őket!

Pedig onnan erednek ők: társadalmunknak e kedves és kedvelt lelket felvidítő tagjai.

Ha Rákóczi fejedelmünk Czinka Pannáját vizsgálat alá vesszük, mit látunk nála?... Szívűl játszott... játéka szívhez szólt!... Ilyen az igazi cigány muzsikusa is. Neki kóta nem kell... kóta a szíve. Czinka Pannáé is az volt!

sem vigyáznak a szülők kellőleg a magukra hagyott gyermekekre.

A Tapolcai Iparos Ifjak Önképző köre f. hó 18-án tartotta műkedvelő előadással egybekötött nyári mulatságát. Szinre került a „Miliári” népszimű. A halottaiból feltámadni kezdő egyesület tagjai valóban dicséretreméltó munkát végeztek a szimű előadása alkalmával. Egyes lényegtelen hibától eltekintve, mindnyájan jól játszottak, de különösen kiemelendő Adorján Sándor, Herschel ágens szerepében. Valóban e szerepre termett. Jól előadott mókái, taglejtéseivel reászolgált a közönség tapsaira és ismételt kihívásaira. Nagyon jó volt Felker Anna, Vera a Miliári, szerepében. Dicséretes játékával azonban nehezen tudta egyensúlyba hozni kissé gyenge, fatyolozott hangját — Adorjánról ugyanezt mondhatjuk. — Sok tapsot kapott még Penyáska János, Janó minden szerepében. Az általa előadott tót dalt a közönség több ízben megújra. — Előadás után tánc következett és az egybegyűlt szépszámu közönség a hajnali órákban oszlott szét. E siker bizonyára buzdítani fogja az egyület tagjait az összetartásra és nem fogják engedni a sokat hánytatott egyület ismét az örvény szélére jutni.

A mulatságon felülfizettek: Dr. Szűcs Arnold 5 koronát, Kovács István 3 koronát, dr. Kertész Jenő, N. N. 2—2 koronát, Vastagh János, N. N. és Pressing Gábor 1—1 koronát, Greiner Miksa, Farkas Géza, Guth Imre, Pruska N., Kulcsár Ferencz, Pollák Pál, Sveitzer Sándor, Ulreich Mihály és Bencsik János 80—80 fillért, Domonkos F. és Seruga Antal 60—60 fillért, Várossy Lajos, Formán Géza, N. N. 40—40 fillért, Gombos János, Hoffmann L. és Horváth József 20—20 fillért.

A községi ipartanonciskola fejlesztése. Az ipartanonciskola felügyelő bizottsága folyó hó 23-án tartott gyűlésén elhatározta, hogy az iparosoknak annyira szükséges rajzoktatást intenzívebbé teszi, azért az ezideig vasárnaponként 2 órára terjedő népoktatását 3 órára terjeszti. A tanulók két csoportban, két tanerő vezetésével mellett vasárnaponként d. e. 9 órától 12 óráig részesülnek rajzoktatásban. A haladók csoportjának tanításával Buday Lajos polg. isk. rajztanár bízott meg.

Panasz. Szívesen randulunk ki, mi itthon tartzkodásra kárhoztottak az új vasúttal, a kánikulában egy kis balatoni fürdésre a közel fekvő Badaacsonya. Azonban úgy látszik erről is le kell mondanunk, mert az a türethetetlen állapot amit ott a fürdőkabinoknál tapasztalunk igazán elviselhetetlen. Az a néhány fürdőkabin, ami ott, olyan ragyogva, hogy az ember csak életveszély közt vetkőzhetik és mehet a vízbe, mert inog, rezeg az minden felől, fenyegve, hogy minden pillanatban összerogy és mi kényszerfürdőt veszünk. Felhívjuk a kabin-tulajdonost a saját érdekében, hogy a fürdőházat kijavíttassa, ami a közönség érdeke mellett az ő érdeke is, mert ily körülmények között dacára a kellemes vasúti összeköttetésnek, inkább biztonságban tovább izzadunk itthon, mint halál félelem közt fürdőjünk Badaacsonyan.

A Tapolcai Ipartestület nyári mulatságát 1909. év augusztus hó 1-én tartja. Akik tévedésből meghívót nem kaptak volna, amelyre különben igényt tartanak, forduljanak az ipartestülethez.

Tanitói személyi pótlék. A vallás- és közoktatásügyi miniszter a regebbi idő óta működő tanító részére 200 koronás személyi pótlékot szokott utalványozni. Vidékünkön Németh György diszeli tanító kapott 200 koronás személyi pótlékot „a tanügy terén szerzett érdemei elismeréséül”.

A gőzgépezők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái Sopronban augusztus hó 1 napján délelőtt 9 órakor a Sopron városi villanytelepen fognak megtartatni. A kellően felszerelt vizsgálati kérvények a m. kir. ker. ipartelügyelőséghez küldendő Szent György utca 20.

Czigányok garázdálkodása. A Dunántul minden vidékeről halljuk a cigányok vakmerő garázdálkodását. A múlt hetfőn Nagykani-zsán a Szent Ferenc-rendiek zárdájába akartak betörni, azonban ez megghusult; innen menekülve Nagyrécsén és több faluban lop-

tak. Folyó hó 20-án betörték a balatonudvari i községhezába, honnan a pénzeszekrényt emelték el, melyben 800 korona készpénz és irományok voltak. Ugyanazon éjjel Katona Lajos balatonfüredi lakostól 1 drb lovat akartak elemelni, azonban a gazda a lárma felébredt, fellármázta a szomszédokat és a cigányok után futottak, kik a lovat eleresztették és elmenekültek. Innen a szomszédos Arács községbe mentek, hol Öry Károlytól 2 drb lovat, Paloznak községben egy gazdától szintén 2 drb lovat raboltak el. A balatonfüredi járás összes csendőrsége mozgósították, azonban ezideig még nem akadtak nyomukra.

Balatonfüred látogatottsága az utóbbi napokban kezd élenkebb lenni. A fürdőigazgatóság legutóbbi kimutatása szerint július 20-ig az állandó vendégek száma 1246, az átutazó vendégek száma pedig 806 volt, ami összehasonlítva a múlt évi ugyanezen időszak ki látogatottsággal, csökkenést mutat. A többi balatonparti fürdőkben is csak most, a jobb idők beátával van élenkebb élet.

Tanitók a miniszterért. A „Nemzeti iskola” című szaklapban egy cikk jelent meg, amelyben a cikkíró felhívta az ország tanítóit, vajjon miként tudná gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter és Tóth János államtitkár iránti háláját leróni. A veszprémi r. k. tanítók e felhívásra elhatározták, hogy a miniszter és államtitkár iránt tanúsított hálájuk lerovására gróf Apponyi Albert miniszter és Tóth János államtitkár nevére egy-egy alapítványt kellene teremteni. Ezért az ország összes tanítóhoz felhívást intéztek az alapítvány gyűjtésére. A tanítók hálájának ilyen lerovása lesz a legalkalmasabb.

A balatonfüredi polgári dalegylet 25 éves fennállásának ritka szép emlékünnepelet f. evi július hó 4-én az összes bfüredi intelligencia, és nagyszámu vendég jelenlétében ünnepelte meg. Az ünnepély első része a dalegylet szabatos éneklésével a ref. templomban folyt le. Az ünnepi szónok Olé Sándor ref. segédlelkész volt. Remek imája után egyházi beszédben az ének fontosságáról szölt és kimutatta, mily kapcsolat van az ének és vallás között s mennyire emeli az ének a vallásos érzést, hitet. Az Isteni tisztelet végeztével az ünneplő közönség a templomterén gyűlt össze és itt folyt le az emlékünnepe második része, a tulajdonképeni jubileumi ünnepély. A nemzeti ima, a Hymnus elhangzása után dr. Segesdy Ferenc kir. járásbíró és egyleti diszelnök üdvözlővén a szép számmal, egybegyűlt hallgatóságot és vendégeket, a dalegyletek fontosságát, missióját fejtegette s az ünnepelet remek beszéddel megnyitotta. Ezután Szabó Károly ref. rektor s karvezető tartotta meg ünnepi beszédét, mindvégig lebilincselve a hallgatóság figyelmét. Beszelt a dalról, annak hatásáról s frappáns, találó nepsdalokkal bizonyította be, hogy miként kiseri el a dal az embert a bölcsőtől a sírig. Ezután szölt, hogy mely vezéreszmék, t. i. a vallásérvölcsi érzés és a hazafias szeretet ápolása alapján teljesítette a bfüredi polgári dalegylet a 25 év alatt kötelességet. Az ünnepi beszéd után Siskei Imre III. éves papai ref. papnövendék szépen és mindenkit meghatóan szavalta el Benedek Elek: „A dal varázsa” c. szép költeményét, utána pedig Somogyi Imre egyleti jegyző olvasta fel a dalegylet 25 éves történetét. A szövetségi dal éneklése után következett volna az érmek kiosztása, amelyek azonban nem érkeztek meg s így Segesdy Miklós esperes, a dalegylet alapító elnöke sajnálattal jelezte, hogy azokat ki nem oszthatja. — Végül miután Kis Imre egyleti tag „Várady Antal „A magyar dal” mely bölcséletű s remek költeményét hévvel s mély hatással elszavalta, a „Szózat” éneklésével az ünnepelet második része is véget ért. Az ünnepelet 2. és 3. része között a dalegylet a volt s jelenlegi tisztviselői tiszteletére vacsorát adott, a bort Palfi Gábor dalegyleti alelnök adta. Az emlékünnepelet 3-ik része este 8 órakor vette kezdetét, a község ház udvarán az „Esti ima” éneklésével, mely után nagy hatással szavalta el Erdélyi Zoltán: „Magyar Lányok” c. költeményét Gyenis Lidia. Ez-

után a „Honfi dal”-t s több népdal-egyvelet énekelt el a dalegylet s végül Willner Manó izr. tanító közönte meg a közönség nevében a dalegyletnek 25 év alatt kifejtett fáradozásait; ezután folyt a szép mulatság kivilágos kivirradtig. A mulatságon felülfizettek: dr. Segesdy Ferenc 10 K. Varga János 4 K. Holczér Ignác, Oblath Rudolf, Fazekas Vilmos, Török István, Borella Gyula 2—2 K. Hári Gyula, dr. Halász István, Farkas Dezső, Bedegi Gábor, Tálos József. Kozma István, Micheller József 1—1 K. Sár Károly, Goldberger S., Péter István 6)—60 f. Oblath Árpád 50 f. Ugi Béla, Lövinger Béla, Szabó István 40—40 f. Csepregi Antal, Bertók Dániel 20—20 fill. Gáver Sándor 10 f. A szíves felülfizetők fogadják e helyen is a bfüredi polgári dalegylet hálás köszönetét. A dalegylet szolgálati érnei f. hó 6-án érkeztek meg s a július hó 11-iki isteni tisztelet befejezte után a ref. templom előtt szép beszéd kíséretében osztotta ki Segesdy Miklós esperes.

Panasz. Általános a panasz, hogy a balatonparti vasut utátjáróira hordott kő annyira töretlen és nagy darabokból van, hogy a kocsin utazók és azok lovai sokat szenvednek a rossz uton. Jó volna, közigazgatási uton felhívni a vasutigazgatóságot e baj orvoslására.

Irodalom. „A zalai ág. hitvall. evang. egyházmegye múltja és az egyházmegyei gyülekezetek története” cím alatt igen szép munka jelent meg, hű tükrét adván a nevezett egyházmegyének és történetének, melyet a lelkesíri kar tett közzé. A mű a szerkesztők elismerésre méltó munkáját, kiállítására pedig lapunk kiadóhivatalát dicséri.

A közönség tájékoztására. A kereskedelemügyi m. kir. miniszternek alábbi rendelkezését a közönség tájékoztására szempontjából hozzuk.

A közös külügyminiszter ur azzal a kéréssel fordult hozzám, — hatnék oda, hogy a hazai cégek a konzuli hivatalokhoz kereskedelmi ügyekben intézendő tudakozódásoknál a válaszbérmentesítésre ezentul ne belföldi levélbélyegeket mellékeljenek, melyek külföldön csak nehezen értékesíthetők, hanem e célra a ramai posta kongresszuson életbe léptetett nemzetközi válaszdíj-szelvényeket (Coupon-répanso international) használjanak. A nevezett miniszterium ez alkalommal megjegyezte, hogy a német cégek és a német konzuli hivatalok közötti érintkezésben ez az eljárás már általánosságban alkalmazásban van. A közös külügyminiszter ur e kívánóságához képest a hazai cégek figyelmébe ajánlom, hogy a jelzett célra lehetőleg a m. kir. postahivataloknál darabonként 28 fillérért beszerezhető nemzetközi válaszdíj-szelvényeket használják, melyek a legtöbb európai, valamint igen sok tengerentúli államban való forgalomban is érvényesek. Ez iránt különben tájékoztatást nyújt a Postai Tarifák és Postaüzleti szabályzatnak III. része (az egyetemes postaegyesület-hez tartozó országok névjegyzéke). A közös külügyminiszter ur értesítése szerint a válaszdíj-szelvények továbbá nem csak ily bérmentesítési célokra, hanem kisebb összegűeknek (költségmentesítéseknek konzuli illetékeknek stb.) a konzuli hivatalokhoz juttatására is felhasználhatók. Ez alkalommal a hazai cégek figyelmét arra is felkívánom hívni, hogy a konzuli hivatalokhoz intézendő irataikat helyesen bérmentesítsék, nehogy a hivataloknak büntetési portókiadásokat okozzanak, melyekre azoknak nincs fedezetük. Budapest, 1909. évi június hó 16-án. A miniszter helyett Sztterényi sk. államtitkár.

Szilági és Diskant miskolczi gépgyáros cég kitűnő könyökrendszerű és víznyomású borsajtóra, valamint legújabb „Villám” centrifugális fogozó és zuzógépére felhívjuk olvasóink figyelmét. Kiemelendők különösen a cég által feltalált és készített Kossuth, „Kincsem és Hegyalja” borsajtók, nemkülönben a nagyüzemi préseléshez készített Rákóczy-kettős kosaru sajtók, melynél a régi világ fából készített prése zseniálisan egyesítve van a modern technika vívmányával. A sajtó felső része acél, alsó része faszervezet, ennél fogva a must sehol sem érintkezik a vasrészekkel, hanem csak a fá-

országos bortermés hírét terjesztik. Olyan termésről regélnek, aminő régen nem volt, amely még a tavalyit is lényegesen felül fogja mulni.

Czélzatuk nyilvánvaló! A borárakatakariják lenyomni, rá akarnak ijeszteni a gazdákra, hogy azután annál busásabb szüretük legyen ő nekik maguknak.

Bár a szőlősgazdák megszokhatták már az efajta trükköket, felő, hogy az idén is fel fognak ülni, mert az olyan gazda, akinek igazán jól mutatkozik a termés, az ilyen állítást a saját kilátásaival is bizonyítva látja, aki pedig nem számíthat valami jó termésre, azt hiszi, hogy csak ő van sujtva s irigykedve veszi a más vidékek jó termés kilátásait tudomásul.

Ennek a híreszteléseknek a következménye pedig az, hogy igen sok szőlősgazda felül a hamis híreszteléseknek és potom áron kótyavetyéli el az ígérkező termést. — Sajnos, hogy a gazdáknak nincs oly szervezett orgánomuk, amely a kellő nyomatékkel fel tudná őket világosítani arról, hogy ezuttal már egyenesen szédelgással állunk szemben, amely ellen teljes éberséggel és eréllyel kell védekezni.

A valóság ugyanis az, hogy ugy az őszi, mint a májusi fagy, nemkülönb n a jégverés, az ország legtöbb vidékein számottévvő kárt tett a szőlőkben, amely helyenkint 30—40 százalékra becsülhető, továbbá a peronoszpóra is kezd már igen sok helyen pusztítani, nemkülönb a legilletékebb helyre a földmivelésügyi miniszterhez, a lsztharmat kártételéről is érkeznek hírek és indokolt panaszok, így tehát országos szempontból kezel-

Kövezés lesz az osztályrészem: de mégis kimondom, leírom és állítom, hogy minden jeles naturalista, komponista muzsikuskunk valamelyik őse rokonságban állott Fáraó ivadékával, annak leszármazottjával. (No ez még sem így van. Szerk.)

Nem vád ez, leszűrt igazság! Csak Isten a cigányt áldotta meg azzal a zenei muzsikális ihletéssel, amely ha egyeseknek meg is van, csak hosszú gyakorlat után fejlődhetik ki. Nem említék neveket, miért tennem, általánosságban mozgok; azért ne nehezteljen reám senki, bizonyítsa be az ellenkezőt, meghajlok előtte. A cigánynak a zenevel foglalkozó része mint állítom, teljesen elhagyta Fáraó ivadékának vad szokásait, azonban a szolidabb és ártatlanabb szokásait feltétlen megtartotta.

Ilyen szokása még a legműveltebb muzsikusk cigánynak a babona; ne adj Isten, hogy pénteken nagy vállalatba bocsátkozna.

Továbbá a kevésbé képzettnél a házasság. Szatmármegyében a kevésbé vagyonos, bár jómódu muzsikusk cigány putriban, — kezdetleges, primitív, saját maga által épített lakásban lakik; itt tartja a cigányritus szerint a házasságot, miről folytatólag fogunk hallani.

(Folyt. köv.)

ve a kérdést, a legjobb esetben is csak közepes termés várható. Az általában kitünő bortermésről terjesztett hír nyilvánvalóan megtévesztésre irányul, melynek pedig sem vidékünkön, — sem sehöl ez ország bortermelő vidékein a szőlőbirtokos gazdátársadalomnak, a bortermelő gazdáknak felülnie nem szabad.

Figyelmeztetés a peronospora ellen való védekezésre.

Az országszerte rohamosan fellepett peronospora ellen való védekezésre, amely most legjobban a fürtöket támadja meg, s amelynek pusztítását népünk kolerának nevez, az állami szakközeg a következő figyelmeztetéssel inti a szőlősgazdákat a baj orvoslására.

A hazánkban jelentkezett peronospora bántalom ez évben való rohamos terjedésének oka egyrészt a betegség fejlődésére igen kedvező időjárásban (esőzes, kivált erős záporosók utáni melegebb, szelcsendes, borrongós napok vagy napszakok paratelt levegője) másrészt pedig a permetezés és rezkenporozás elmulasztásában keresendő.

A betegség fellepeset, ha nem is teljesen, de meg lehetett volna akadályozni, ha a permetezés és porozás a virágzás előtt végzetett volna, elég korán, mint ezt a védekezési utmutatás megszabja; — akkor t. i. mikor a virágok meg bimbóban voltak és a fürtök mint tomörebb, kupalaku képződvények még felfele irányultak, a levelek pedig aránylag meg gyerek s kicsinyek voltak és nem takarták el a fürtöket.

Ez a időszak, illetve fejlődési állapot azonban most már elmúlt és a baj továbbterjedése csakis szorgalmas rezkenporozással akadályozható meg. A porozás azonban most már, mikor a lombzat sűrű és a növekedni kezdő bogyókat legnagyobbreszt levelek takarják, egyszerű módon nem végezhető elég sikerrel, mert a kifuvott por nem juthat a fürtökhöz az azokat elfodó levelek miatt.

Ez okból a porozás most már legegyszerűbben akkent volna végzendő, hogy a porozó munkás előtt egy nagyobb gyerek egy villa alaku, de hosszabb nyelű ruddal (hogy a villát kezelő gyerek a porfelhőn kívül allhasson) a beporozandó tőke leveleit felrehajlitja s így közvetlenül a tőke azon részén törtenhetik, ahol a fürtök el vannak helyezve.

Nem szabad azonban elbizakodni, hogy a teljesített porozással eleget tettünk, meg az esetben sem, ha a baj terjedése látszólag szünetelne, mert a betegség csirája ott lappang a fürtben és a fürt körül és a növekvő bogyókat nagy eloszeretettel fertőzi meg.

Ezért a porozást 2 hetenként ismételni kell, nehogy a szepen fejlődő bogyók később — július vege, vagy augusztus elején — a közben jelentkező fertőzésesek folytán leszáradjanak. Ha pedig közben az eső lemosta a port, természetesen meg kell ismételnie a porozást megint. Csakis az ismételt s figyelmes rezkenporozás által haritható el a fürtök nagyobb pusztulása, de csak az esetben, ha a rezkenpor tenyleg a fürtökhöz, illetve a bogyók köze is bejutott.

Ne ijedjen meg a gazda, ha azt tapasztalja, hogy az első porozás után meg mindig megbetegedő és kiszarado bogyókat lát. Ez a jelenség nem azt mutatja, hogy a ve-

dekezésnek nem volt hatása, hanem azt, hogy az ilyen bogyók már a porozás előtt meg voltak fertőzve. A már fertőzött bogyókat meggyógyítani nem lehet, csakis a még érintetlenek védhetőek meg rezkenporozás által attól, hogy megbetegedjenek.

A porozást akkor is sikerrel lehet folytatni, ha az időjárás nedves; sőt legsikeresebb korán reggel, mikor a fürtök még harmatosak, mert a rezkenpor a nedves bogyókra jobban tapad, s védőhatását is jobban kifejtheti.

H I R E K.

Megyei közgyűlés. Zalavármegye törvényhatósági bizottsága folyó 1909. évi július hó 27-en délelőtt 10 órakor Zalaegerszegen, a vármegye ház gyűléstermében rendkívüli közgyűlést tart, melynek tárgyát képezi: A balatonparti vasút segélyezésére megszavazott összegnek kölcsön útján leendő felvétele.

A tapolczai telefon hálózat készítését a jövő hét folyamán megkezdik. A vezeték elhelyezését a törvény értelmében minden háztulajdonos köteles megengedni, azonban a felállítás munkálatainál netán előforduló rongálásokért kártérítést kap a háztulajdonos, illetőleg a rongálást helyreállítják. A távbeszélő állomás felállításával községünk jelentékeny forgalmi eszközzel gyarapodik, aminek hasznát úgy a magánember, mint kereskedő érezni fogja.

Tűzoltóink ünnepe. E hét folyamán küldi szét Önkéntes tűzoltó egyesületünk a f. évi augusztus hó 22-én tartandó 40 éves jubileumi és zászlószentelési ünnepélyéről szóló meghívókat és zászlószegeket. A rendezőség mindent elkövet, hogy az ünnepély fényes legyen, méltó annak az egyesületnek céljához, amely zászlójára a felebaráti szeretet jelszavát írta.

A „Balatoni Szövetség“ ma délután fel három órakor Balaton-Almádiában a „Hattyu“ termében közgyűlést tart. Tárgyak: 1. Elnöki megnyitó. 2. Jelentés a szövetség működéséről. 3. Alapszabályok módosítása. 4. Indítványok. 5. Valasztások: a) tiszteletbeli tagok választása; b) egy elnök, három alnök, egy penztáros és egy ügyész választása; c) az igazgató választmány kiegészítése.

A szőlősgazdák figyelmébe. A m. kir. földmivelésügyi miniszter f. évi július hó 8-tól kezdve eirendelte, hogy a kövágóorszi szénkéreg-raktárból eladott szénkéreg után metermazsánkint eddig szedett 1 K 40 fill. kezelési díj helyett csak a rendes 1 K 20 iller kezelési díj szedhető.

Öngyilkosság. Felker Jenő 26 éves cipeszegéd, gyógyíthatlan lábbaja miatt f. hó 18-an éjjel, szülőinek házánál felakasztotta magát. Mire a hozzátartozók észrevették, a szerencsétlen fiatalember már kiszüvedett.

Lapolczán az országos kirakodó és állatvásár augusztus hó 3-an tartatik meg.

Nagy tűz taliándörögdon. A vigyázatlan, es felügyelet nélkül hagyott gyermekek játékanak is egy szomorú példaja a folyó hó 18-an Taliándörögdon pusztított tűzvész. Két kis gyermek kenyersütést játszott, természetes ehhez tüzet raktak, amitől csakhamar lángbaborult a pajta, amitől a nagy szélben gyorsan terjedt a tűz egyik házról a másikra. A falu népe rémülve sietett a tüzhöz és megfeszített erővel dolgozott úgy az otthelyi mint a szomszédos községek lakói a tűz localizálásán, mindezek dacára elégett 14 lakóház és melléképület, mintegy 30 éven korona értékben, amely biztosítás révén részben megtérül. Annyi szomorú példa áll előttünk, meg

Czementhordókat, kádakat üveggel kirakva készítenek:

Pollák Testvérek czementárugyár, Tapolczán.

sem vigyáznak a szülők keilőleg a magukra hagyott gyermekekre.

A Tapolczi Iparos Ifjak Önképző köre f. hó 18-án tartotta műkedvelő előadással egybekötött nyári mulatságát. Szinre került a „Miliári” népszimű. A halottaiból feltámadni kezdő egyesület tagjai valóban dicséretreméltó munkát végeztek a szimű előadása alkalmával. Egyes lényegtelen hibától eltekintve, mindnyájan jól játszottak, de különösen kiemelendő Adorján Sándor, Herschel ágens szerepében. Valóban e szerepre termett. Jól előadott mókái, taglejtéseivel reaszolgált a közönség tapsaira és ismételt kihívásaira. Nagyon jó volt Felker Anna, Vera a Miliári, szerepében. Dicséretes játékaival azonban nehezen tudta egyensúlyba hozni kissé gyenge, fátyolozott hangját — Adorjánról ugyanezt mondhatjuk. — Sok tapsot kapott még Penyáska János, Janó minden szerepében. Az általa előadott tót dalt a közönség több ízben megújráta. — Előadás után tánc következett és az egybegyűlt szépszámú közönség a hajnali órákban oszlott szét. E siker bizonyára buzdítani fogja az egylet tagjait az összetartásra és nem fogják engedni a sokat hányatott egyletet ismét az örvény szélére jutni.

A mulatságon felülfizettek: Dr. Szücs Arnold 5 koronát, Kovács István 3 koronát, dr. Kertész Jenő, N. N. 2—2 koronát, Vastagh János, N. N. és Pressing Gábor 1—1 koronát, Greiner Miksa, Farkas Géza, Guth Imre, Pruska N., Kulcsár Ferencz, Pollák Pál, Sveiczter Sándor, Ulrich Mihály és Benesik János 80—80 fillért, Domonkos F. és Seruga Antal 60—60 fillért, Várossy Lajos, Formán Géza, N. N. 40—40 fillért, Gombos János, Hoffmann L. és Horváth József 20—20 fillért.

A községi ipartanonciskola fejlesztése. Az ipartanonciskola felügyelő bizottsága folyó hó 23-án tartott gyűlésén elhatározta, hogy az iparosoknak annyira szükséges rajzoktatást intenzívebbé teszi, azért az ezideig vasárnaponként 2 órára terjedő népoktatását 3 órára terjeszti. A tanulók két csoportban, két tanerő vezetése mellett vasárnaponként d. e. 9 órától 12 óráig részesülnek rajzoktatásban. A haladók csoportjának tanításával Buday Lajos polg. isk. rajztanár bízott meg.

Panasz. Szívesen rándulunk ki, mi itthon tartozkodásra kárhozottak az új vasutal, a kánikulában egy kis balatoni fürdésre a közel fekvő Badaacsonyba. Azonban úgy látszik erről is le kell mondanunk, mert az a tűrhetetlen állapot amit ott a fürdőkabinoknál tapasztalunk igazán elviselhetetlen. Az a néhány fürdőkabin, ami ott, olyan ragyogva, hogy az ember csak életveszély közt vetkőzhetik és mehet a vízbe, mert inog, rezeg az minden felől, fenyegetve, hogy minden pillanatban összerogy és mi kényszerfürdőt veszünk. Felhívjuk a kabin-tulajdonost a saját érdekében, hogy a fürdőházat kijavíttassa, ami a közönség érdeke mellett az ő érdeke is, mert ily körülmények között dacára a kellemes vasuti összeköttetésnek, inkább biztonságban tovább izzadunk itthon, mint halál felelmek közt fürdőjünk Badaacsonyban.

A Tapolczi Ipartestület nyári mulatságát 1909. év augusztus hó 1-én tartja. Akik tévedésből meghívót nem kaptak volna, amelyre különben igényt tartanak, forduljanak az ipartestülethez.

Tanítói személyi pótlék. A vallás- és közoktatásügyi miniszter a regebb idő óta működő tanítók részére 200 koronás személyi pótlékot szokott utalványozni. Vidékünkön Németh György diszeli tanító kapott 200 koronás személyi pótlékot „a tanúgy teren szerzett érdemei elismeréséül”.

A gőzgépközlekedők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái Sopronban augusztus hó 1 napján délelőtt 9 órakor a Sopron városi villanytelepen fognak megtartatni. A kellően felszerelt vizsgálati kervények a m. kir. ker. ipartelügyelőséghez küldendő Szent György utca 20.

Czigányok garázdálkodása. A Dunántul minden vidékéről halljuk a cigányok vakmerő garázdálkodását. A mult hetfőn Nagykanizsán a Szent Ferencz-rendiek zárdájába akartak betörni, azonban ez megghiusult; innen menekülve Nagyrécsén és több faluban lop-

tak. Folyó hó 20-án betörték a balatonudvari i község házába, honnan a pénzszekrényt emelték el, melyben 800 korona készpénz és irományok voltak. Ugyanazon éjjel Katona Lajos balatonfüredi lakóstól 1 drb lovat akartak elemelni, azonban a gazda a lármára felébredt, fellármázta a szomszédokat és a cigányok után futottak, kik a lovat eleresztették és elmenekültek. Innen a szomszédos Arács községbe mentek, hol Öry Károlytól 2 drb lovat, Paloznak községben egy gazdától szinten 2 drb lovat raboltak el. A balatonfüredi járás összes csendőrsége mozgósított, azonban ezideig még nem akadtak nyomukra.

Balatonfüred látogatottsága az utóbbi napokban kezd élénkebb lenni. A fürdőigazgatóság legutóbbi kimutatása szerint július 20-ig az állandó vendégek száma 1246, az átutazó vendégek száma pedig 806 volt, ami összehasonlítva a mult évi ugyanezen időszak látogatottsággal, csökkenést mutat. A többi balatonparti fürdőkben is csak most, a jobb idők beáttával van élénkebb élet.

Tanítók a miniszterért A „Nemzeti iskola” című szaklapban egy cikk jelent meg, amelyben a cikkíró felhívta az ország tanítóit, vajjon miként tudná gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter és Tóth János államtitkár iránti halálját leróni. A veszprémi r. k. tanítók e felhívásra elhatározták, hogy a miniszter és államtitkár iránt tanusított haláljuk lerovására gróf Apponyi Albert miniszter és Tóth János államtitkár nevére egy-egy alapítványt kellene teremteni. Ezért az ország összes tanítóihoz felhívást intéztek az alapítvány gyűjtésére. A tanítók haláljának ilyen lerovása lesz a legalkalmasabb.

A balatonfüredi polgári dalegylet 25 éves fennállásának ritka szép emlékünnepélyt f. évi július hó 4-én az összes bfüredi intelligencia, és nagyszámú vendégjelenlétben ünnepelte meg. Az ünnepély első része a dalegylet szabatos éneklésével a ref. templomban folyt le. Az ünnepi szónok Olé Sándor ref. segédlelkész volt. Remek imája után egyházi beszédben az ének fontosságáról szolt és kimutatta, mily kapcsolat van az ének és vallás között s mennyire emeli az ének a vallásos érzést, hitet. Az Isteni tisztelet végeztével az ünneplő közönség a templomterén gyűlt össze és itt folyt le az emlékünnepély második része, a tulajdonképeni jubileumi ünnepély. A nemzeti ima, a Hymnus elhangzása után dr. Segesdy Ferenc kir. járásbíró és egyleti diszelnök üdvözlőlvén a szép számmal, egybegyűlt hallgatóságot és vendégeket, a dalegyletet fontosságát, missióját fejtegette s az ünnepélyt remek beszéddel megnyitotta. Ezután Szabó Károly ref. rektor s karvezető tartotta meg ünnepi beszédét, mindvégig lebilincselve a hallgatóság iffyelmét. Beszolt a dalról, annak hatásáról s frappáns, találó nepdalokkal bizonyította be, hogy miként kísér el a dal az embert a bölcsőtől a sírig. Ezután szolt, hogy mely vezéreszmék, t. i. a vallásérkölesi érzés és a hazafias szeretet apolása alapján teljesítette a bfüredi polgári dalegylet a 25 év alatt kötelességét. Az ünnepi beszéd után Siskei Imre III. éves papai ref. papnövendék szépen és mindenkit meghatóan szavalt el Benedek Elek: „A dal varazsa” c. szép költeményét, utána pedig Somogyi Imre egyleti jegyző olvasta fel a dalegylet 25 éves történetét. A szövetségi dal éneklése után következett volna az érme kiosztása, amelyek azonban nem érkeztek meg s így Segesdy Miklós esperes, a dalegylet alapító elnöke sajnálattal jelezte, hogy azokat ki nem oszthatja. — Végül miután Kis Imre egyleti tag „Várady Antal „A magyar dal” mely bölcséletű s remek költeményét hévvel s mely hatással elsavalt, a „Szózat” elneklésével az ünnepély második része is véget ért. Az ünnepély 2. és 3. része között a dalegylet a volt s jelenlegi tisztviselői tiszteleletére vacsorát adott, a bort Palfi Gábor dalegyleti alelnök adta. Az emlékünnepély 3-ik része este 8 órakor vette kezdetét, a község ház udvarán az „Esti ima” éneklésével, mely után nagyhatással szavalt a Erdélyi. Zoltán: „Magyar Lányok” c. költeményét Gyenis Lidia. Ez-

után a „Honfi dal”-t s több népdal-egyveleget énekelt el a dalegylet s végül Willner Manó izr. tanító köszönte meg a közönség nevében a dalegyletnek 25 év alatt kifejtett fáradozásait; ezután folyt a szép mulatság kivilágos kivirradtig. A mulatságon felülfizettek: dr. Segesdy Ferenc 10 K. Varga János 4 K. Holczter Ignác, Oblath Rudolf, Fazekas Vilmos, Török István, Borella Gyula 2—2 K. Hári Gyula, dr. Halász István, Farkas Dezső, Bedegi Gábor, Tólos József, Kozma István, Micheller József 1—1 K. Sár Károly, Goldberger S., Péter István 60—60 f. Oblath Árpád 50 f. Ugi Béla, Lövinger Béla, Szabó István 40—40 f. Csepregi Antal, Bertók Dániel 20—20 fill. Gáver Sándor 10 f. A szíves felülfizetők fogadják e helyen is a bfüredi polgári dalegylet hálás köszönetét. A dalegylet szolgálati érmei f. hó 6-án érkeztek meg s a július hó 11-iki isteni tisztelet befejezte után a ref. templom előtt szép beszéd kíséretében osztotta ki Segesdy Miklós esperes.

Panasz. Általános a panasz, hogy a balatonparti vasut utájáróira hordott kő annyira töretlen és nagy darabokból van, hogy a kocsin utazók és azok lovai sokat szenvednek a rossz uton. Jó volna, közigazgatási uton felhívni a vasutigazgatóságot e baj orvoslására.

Irodalom. „A zalai ág. hitvall. evang. egyházmegye multja és az egyházmegyebebeli gyülekezetek története” cím alatt igen szép munka jelent meg, hű tükrét adván a nevezett egyházmegyének és történetének, melyet a lelkészi kar tett közzé. A mű a szerkesztők elismerésre méltó munkáját, kiállítása pedig lapunk kiadóhivatalát dicséri.

A közönség tájékoztására. A kereskedelemügyi m. kir. miniszternek alábbi rendelkezést a közönség tájékoztására szempontjából hozzuk.

A közös külügyminiszter ur azzal a kérelemmel fordult hozzám, — hatnék oda, hogy a hazai cégek a konsuli hivatalokhoz kereskedelmi ügyekben intézendő tudakozásoknál a válaszbérmentesítésre zentul ne belföldi levélbélyegeket mellékeljenek, melyek külföldön csak nehezen értékesíthetők, hanem e célra a ramai posta kongresszuson életbe léptetett nemzetközi válaszdíjszelvényeket (Coupon-répanso international) használjanak. A nevezett miniszterium ez alkalommal megjegyezte, hogy a német cégek és a német konzuli hivatalok közötti érintkezésben ez az eljárás már általánosságban alkalmazásban van. A közös külügyminiszter ur e kívánsághoz képest a hazai cégek figyelmebe ajánlom, hogy a jelzett célra lehetőleg a m. kir. postahivataloknál darabonként 28 fillért beszerezhető nemzetközi válaszdíj-szelvényeket használják, melyek a legtöbb európai, valamint igen sok tengerentúli államban való forgalomban is érvényesek. Ez iránt különben tájékoztást nyújt a Postaí Tarifák és Postaüzleti szabályzatnak III. része (az egytetemes postaegyesülethez tartozó országok névjegyzéke). A közös külügyminiszter ur értesítés szerint a válaszdíj-szelvények továbbá nem csak ily bérmentesítési célokra, hanem kisebb összegeknek (költségmegtérítéseknek konzuli illetékeknek stb.) a konzuli hivatalokhoz juttatására is felhasználhatók. Ez alkalommal a hazai cégek figyelmét arra is felkivánom hívni, hogy a konzuli hivatalokhoz intézendő irataikat helyesen bérmentesítsék, nehogy e hivataloknak büntetési portókiadásokat okozzanak, melyekre azoknak nincs fedezetük. Budapest, 1909. évi június hó 16-án. A miniszter helyett Sztérényi sk. államtitkár.

Szilágyi és Diskant miskolczi gépgyáros cég kitűnő könyökrendszerű és víznyomású borsajtóira, valamint legújabb „Villám” centrifugális fogozó és zuzógépére felhívjuk olvasóink figyelmét. Kiemelendő különösen a cég által feltalált és készített Kossuth, „Kincsem és Hegyalja” borsajtók, nemkülönben a nagyüzemi préseléshez készített Rákóczy-kettős kosaru sajtók, melynél a régi világ fából készített prése zseniálisan egyesítve van a modern technika vívmányival. A sajtó felső része acél, alsó része faszervezet, ennél fogva a must sehol sem érintkezik a vasrészekkel, hanem csak a fá-

val, ami a must színét, ízét, zamát nem befolyásolja. A törkölyt sem kell összevagdálni, hanem kisebb darabokban is könnyen ki lehet venni. Az 1901. évi temesvári, az 1902. évi egri, a pozsonyi II. mezőgazdasági, az 1906. évi nagyváradi orsz. kiállításon a cég borsajtói első díjjal, aranyéremmel lettek kitüntetve. A cég ingyenes árjegyzékét kívánatra minden érdeklődőnek megküldi.

A keszthely-hévízi villamos. A keszthely-hévízi villamos vasút ügye új fordulat előtt áll. Ugyanis a budapesti Elektro villamos és erőtelepeket építő vállalat r. t. Keszthely város előjáróságának ajánlatot adott be, mely szerint a Balatonfürdőtől a vasútállomás érintésével, a Kossuth Lajos utcán végig, Kiskeszthelyen át Hévízre vágány nélküli felülvezetékekkel villamos vasutat akar építeni. Erre kér 30 évre koncessiót, hozzájárulást az érdekeltségtől, u. m. Hévízfürdő bérletjéről és Keszthely várostól 4000—4000 koronát évenként. Ellenben 5 év után a tiszta hasznóból 10 százalékot fizet a városnak. A város főutcáját, szóval azon utat, melyen áthalad, díjmentesen öntözi és 30 év leforgása után az egész vasut a város tulajdonába megy át teljesen díjmentesen. A villamos vasut a városi villanyteleptől szerezne be a harmincezer korona értékű áramot.

A vonatok éjjeli jelzése. Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter a vonatok éjjeli jelzése tárgyában fontos újítást tartalmazó rendeletet bocsátott ki. Az éjnek idején haladó vonatokat ugyanis eddig a lokomotívon elhelyezett két vörös lámpás jelölte. A miniszter rendelkezése szerint a vonatokat július 1-étől a lokomotív homlokán elhelyezett két fehér lámpással fogják megjelölni. A fehérvilágítású lámpák messzehatása több, háromszor nagyobb a vörösfényűnél, minek következtében a lokomotív előtt levő pályarészt nagyobb terjedelemben és hatásosabban világítja meg, s így egyrészt emeli a forgalom biztonságát, másrészt egyszerűsíti a jelző eszközök kezelését.

Gyermekszáj: Tanító: „Hol fordul elő a szarvas?” Kis tanuló: „Az erdőben”. Tanító: És a — „Tanuló: „És a Schichtszappanon.” Tanító (mosolyogva): Helyes: De én a hegyeket gondoltam. Tehát a szarvas hegyeken és az erdőben fordul elő.” „És a Schichtszappanon”, kiállította a kis társaság egyhanguan és vidám nevetéssel. Ekkor már a tanítónak is kellett nevetni.

Szerb trónörökös látogatása Rohitsch fürdőben. Rohitsch fürdőből jelentik, hogy július 18-án Sándor szerb trónörökös oda érkezett és János főherceg tartományi szállóba szállt. A magas vendéget dr. Mulli fürdőigazgató üdvözölte és kísérte szállására. Egyidejűleg érkezett oda Gruitsch Sava tábornok, az államtanács feje, nejével együtt. A trónörökös kíséretében van Geremitsch Drajlionb. A trónörökös rendes kurát tart és dr. Simonitsch József fürdőorvos kezeli. Július 11-én nagy viharban a villám felgyújtotta a szálloda szolgáló személyzetének lakását, akiknek javára a fürdőigazgatóság a fürdőközönséggel egyetértve sikerült tomla-estélyi rendezett.

Hajómenetrend a Balatonon. Folyó évi július hó 1-től további intézkedésig a Balatonon Balatonboglár—Révfülöp—Badacsony Fonyód és vissza a következő hajómenetrend lesz. Balatonboglárról Révfülöpre indul naponként reggel 7 ó. 30 pkor, délnél 12 ó. 15 pkor, d. u. 6 ó. 20 pkor és este 7 óra 30 pkor. Révfülöpről Badacsonyba indul naponként reggel 7 ó. 55 pkor, délután 1 óra 30 pkor és este 10 ó. 10 pkor. Révfülöpről Balatonboglárra indul reggel 6 óra 15 perckor, délelőtt 10 óra 50 pkor, délután 5 óra 45 perckor és este 6 ó. 55 pkor. E menetrend csatlakozik a Budapest és Nagykanizsa felé Bogláról induló vonatokhoz. A hosszú járatu és a Balaton többi kikötői között

közlekedő hajók menetrendjét olvasóink lapunk kiadóhivatalában betekintheik.

Nyilvános köszönet.

Legyen szabad e helyen hálás köszönetet mondani mindazoknak, kik felejtethetetlen fiunk, Jenő halála alkalmával fájalmunkat enyhítették. Fogadják érte leghálásabb köszönetünket
Felker család.

Szerkesztői üzenetek.

M. R. Révfülöp Lyrai költeményeket ritkán és ismert egyénektől hozunk díjazás nélkül.

M. S. Bfüred. Köszönet, mindig szívesen vesszük.

3312/1909. szám.

Hirdetmény.

Tapolca nagyközség előjárósága közhírré teszi, hogy a tapolcai járási főszolgabíró ur a rendes évi hivatalvizsgálatot Tapolca nagyközségnél folyó hó 29-én d. e. 9 órakor fogja megtartani.

Értesítjük a közönséget, hogy főbíró ur ez alkalommal esetleges panaszkodásokat is meghallgat.

Tapolca, 1909. július 22.

Horváth Jenő
főjegyző.

Marton Gyula
h. bíró.

3331. szám. tkv. 1909

Árverési hirdetményi kivonat.

A tapolcai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, miszerint a kir. kinc. ár végrehaitatónak, Hosszu Gáborné szül. Olasz Borbála tapolcai lakos végre ajtást szenvedő elleni 282 korona 80 fillér és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverés a tapolcai kir. járásbíró mint tkvi hatóság területén levő, a tapolcai 2168. sz. jkbn + 5519. hrsz. alatt felvett vendék-hegyi szőlő és rétből végrehajtást szenvedő 3/4 illetősége 73 korona, az arra C. 7. sor alatt Olasz Mártonné szül. Szőcze Magdolna javára bekebelezett haszonélvezeti jog fentartásával, a tapolcai 2890. sz. tkvben 623/a hrsz. alatt felvett ház és udvarból végrehajtást szenvedő 1/2 illetősége 800 korona ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik és erre határidőül:

1909. évi augusztus hó 14-ik napjának délelőtt 10 órája

NÉMETH JÓZSEF

kádármester

Tapolca, Barsányi János utca, a literező átellenében

A n. é. közönség szíves pártfogásába ajánlja ujonnan berendezett műhelyét.

Etvállalja kis és nagy hordók készítését, valamint javítási munkákat, méltányos árak mellett.

1-4

alulírott telekkönyvi hatóság irodájába kikiáltatik.

Az ingatlan illetőségek a kikiáltási árnak két harmadánál alacsonyabb áron el nem adatnak

Az árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 20%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, esetleg a bíróságnál való előleges letételét hitelt érdemlőleg igazolni.

Az árverési feltételek alulírt telekkönyvi hatóságnál és Tapolca községhezánál betekintheők.

A tapolcai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

Tapolca, 1909. évi június hó 28.

Előadó helyett:

Grün, királyi járásbíró.

Értesítés.

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel a balatonvidéki vasut megnyitásával **Badacsonyan**, a

Hablány és Neptun

szállodában kényelemmel berendezett szobák állanak a fürdővendégek rendelkezésére. Balatoni fürdő közvetlen a szálloda mellett. Szép árnyas park. **Kiünő magyar konyha, csakis badacsonyi boro**, a legméltányosabb áron. Vasútállomás közvetlen a szálloda előtt.

Számos látogatást kér

Porkoláb László

1-3

szálloda és fürdőbérlo.

ELADÓ Egy lórávaló hámszerszám igen finom kivitelben, teljesen új, valódi nickel csatokkal, sárga gyeplővel, Bővebbet Löwy B. könyvkereskedésében.

Kapható kátrány-aszfalt lemez, kátrány, karbolium, grossol, stukatur-nádfonat és égetett mész a legolcsóbb áron.

Keszler Aladárnál, Tapolczán.

2-52

Egy butorozott szoba kiadó külön bejárattal augusztus 15-től fogva Nagy Józsefnél Szent László-utca 15. szám.

A Szent László-utcában és Arany Janos-utcában lévő házamban egy-egy két szobás lakás mellékhelyiségekkel együtt október 1-től kiadó.

Bővebbet a tulajdonos:
Pruska Ferencz.

2-3

Hirdetmény.

Méltóságos Gróf Esterházy Sándor ur szulai uradalmához tartozó s Petend községben levő koresma épülete 628 □-ól belsőség és 13 magyar hold jó minőségű szántó földdel folyó év október hó 1-től 6 évre újra bérbe adatik.

Pályázni szándékozók írásbeli ajánlataikat az évi bérösszeg megjelölésével folyó év augusztus 15-ig alulírt címre 10% bántpénzzel együtt küldjék be, ahol a bérletre vonatkozó feltételek is megtudhatók.

Bérbeadó uradalom, -- tekintet nélkül az ajánlott bérösszegre, -- fenntartja magának azt a jogot, hogy a pályázók közül szabadon választhasson.

Pula, (Zalamegye, u. p. Nagyvá- zsony), 1909. július hó 12. 2-4

Gróf Esterházy Sándor erdőhivatala.

PREISZ MANÓ

cím-, szobafestő és mázó,
Tapolca, Uj-utca.

Elvállal minden e szakmába vágó munkát u. m.: üveg-, cím- templom-, szoba- és díszfestést a legmodernebb kivitelben és lehető legjutányosabb árak mellett.

A francia kozmetika diadala

tökéletes formát kap a
biztosan ható

LAVALIER ELIXIR

külső használata után. Egy palack ára 8 korona. Kapható minden gyógytarban vagy a **Lavalier Depot Felix Perker** Wien, I. Karlsplatz 3.

EGY két szobás lakás mellékhelyiségekkel együtt október 1-től bérbeadó.

Bővebbet a tulajdonos:
Ifj. Hiller Ignác.

2-3

Probára ingyen!

KELTETŐ GÉPEK

== kísérletre adatnak, ==

Keltető gépek a legjobbak és legolcsóbbak.

Keltető gépek, melyekből egész magyarhonból száznál több legfényesebb bizonylat és értesítés rendelkezésre áll

Keltető gépek tyuk, kacsá, fogoly, fácán és ludtojásokra.

Keltető gépek havi részletfizetésre.

Ezen keltető gépeket

„Ausztria-Hungri“ névvel egyedül gyárt:

MÜCKE G.

Reisenberg 14., bei Wien.

Látványosság Tapolczán!

Stiglicz Ármin ujonnan átalakított modern órás és ékszer üzlete.

Husz éves üzleti jó hírnevem jó munkát és jó árut biztosít.

STIGLICZ ÁRMIN órás és ékszerész.

2-3

Nélkülözhetetlen

UJSÁG!

Magyarországon minden fűszer, gyarmataru, csemege, husáru, tejtermény stb. **kereskedőnek**, az élelmiszeri- és fogyasztási szövetkezeteknek, szállodás és kávésoknak, sőt minden háztartásnak a

CSEMEGE UJSÁG!

Ételmezési szaklap.

Ez a maga nemében paratlan hetilap szeptember 1-én indul meg. Előfizetési ára félévre 5 korona, egész évre 10 korona. Előfizetők ujévig (5 hónapig) 3 K.-ért kapják.

Szerkeszti és kiadja **Lenkei Zsigmond** Budapest, VIII. Sándor-tér 4.

A legjobb hirdetési mód.

SENKI SEM NÉLKÜLÖZHETI!

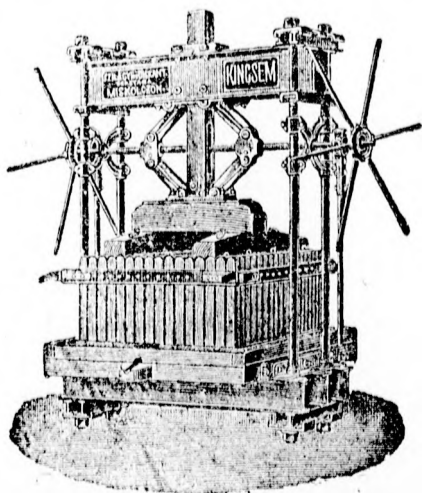
2-3

A mosás akár a tánc,
Fáradtságba nem kerül,
Schicht szappant ha használsz,
Még szíved is örül.

Schicht szarvasszappana esodálatos, **hatékony** tisztítóerejét sajtószertől előállításának és a legjobb nyersanyagok leg gondosabb kiválasztásának köszöni.

Schicht szarvasszappana kiméli a kezeket és a fehérműt! Megtakarít fáradtságot és vesződséget! Kiméli eméllfogva az egészséget! Megtakarít pénzt, időt és munkát! Tisztasága **30.000** koronával szavatoltatik.

1907. évi pécsi kiállításon aranyérem és díszoklevél.

1902. országos gazdasági kiállítás Pozsony, I. díj, aranyérem. — 1901. temesvári kiállítás, I. díj díszoklevél.

BORSAJTÓK,

Legújabb rendszerű könyökszerkezetű „Kossuth“, „Kincsem“, „Hegyalja“, és „Ezélorsós“ a magyar bortermelők legkedveltebb borsajtói

Legújabb rendszerű **viznyomású (hidraulikus) kettős kosaru sajtók**, nagyüzemi préseléshez.

Főelőnye: A mult sehol senk érkezik vasrészekkel! Egyszerű kezelés! Óriási erő kifejtés! A törköly egy darabban és könnyen kivethető! Egy ember által könnyen kezelhető! Szőlőzuzók és bogyózók! „Villám“ legújabb centrifogális bogyózó és zuzógépek.

Szilági és Diskant gépgyára Miskolczon.

1902. borászati kiállítás Eger, I. díj díszoklevél és aranyérem.

2-12

Árjegyzék ingyen.

1906. Nagyváradi: I. díj, díszoklevél.

HIRSCH JÓZSEF

HENTES ÜZLETE ÉS FÜSTÖLŐJE

Tapolca (Főtér.)

Allandó nagy raktár:

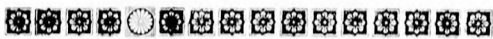
Füstölt sonka, füstölt hus, füstölt szalonna és szalámból.

Friss sertéshus. I. rendű sertés zsír, hár és zsirszalonna.

Főtt sonka, nyelv és hideg felvágottak.

NAPONTA SAJÁT KÉSZÍTÉSŰ FRISS VIRSLI, KALBÁSZ, PÁRIZSI ÉS SZAFALADÉ

Legolcsóbb napi árak.

PAUK VILMOS

vaskereskedése

TAPOLCA.

Ajánlja allandóan nagy választék raktárát. **Nechwila Fenecz** szabadalmazott „AUSZTRIA” permeterző egyedüli készítőjének főraktára, továbbá önműködő **Rákóczy**, légnyomású, **Mayfarth** és **Eclier** vermores permeterzők, melyeket gyári áron beszállók rendelkezésére.

Szénkénegezők (Egyszerűség). **Borszivattyúk** és **tömlők** (Heinrich rendszer). **Ekék**, **Kayser** varrógépek **golyos csapágyal**.

továbbá a legnaggyobb választék **szőlőprések**ből, **Lütichi** és **Pieper** vadászfegyverekből, mindennemű **gazdasági és szőlészeti gépekből**.

Nehéz első rendű AUSZTRIA permeterzőkhöz mindennemű alkatrészek kaphatók.

SZOLLÁR GÁSPÁR

épület- és műlakatos Tapolca, Arany János-utca, a zárda-kert átellenében.

Készít minden e téren előforduló **épületvasalást**, **modern takaréktűzhelyeket**, **lépeső-**, **sim-**, **erkélyrácsokat** és **vaskapukat**.

Elfogad **szivattyús kutak felállítását és javítását**, **borfejtő**, **szénkénegező** és **permeterző gépek javítását** a lehető **legjutányosabb árak mellett**.

Allandóan nagy raktáron tartok **takaréktűzhelyeket** és **permeterző géprészeket**.

4-52

Kovald Péter és fia

cs. és kir. szab. kelme- szőrmefestő, vegytisztító és gőzmosó-gyár

Budapest, VII., Szövetség-utca 37. szám

megbízói kényelmét szem előtt tartva elhatározta, hogy minden tekintélyes vidéki városban képviseletet létesít és ezáltal módot nyújt a nagyérdemű közönségnek arra, hogy czégét — a csomagolás és postaköltségek mellőzésével — közvetlenül felkereshesse.

Hajós Jenő Tapolczán

vette át a képviseletét és a gyár rendes áraiban vállalja az **uri-, női- és gyermeköltönyök**, **diszító és butorszövetek**, **függönyök**, **kézimunkák**, **szőnyegek**, **csipke- és végáruk**, **szőrmék** stb.iek **vegytisztítását és festését**.

Ugyiszintén ágytollak tisztítását és **fehérneműek mosását** is.

A nagyérdemű közönséget biztosítva kifogástalan munkájáról és mindenkor méltányos áairól, szíves jóindulatába és figyelmébe ajánlja a képviseletet és számos megbízást kér a

14-25

Kovald Péter és Fia czég.

Hocz Gergely

gépjavitó műhelye, gazdasági és szőlészeti gépraktára

Tapolczán.

Ajánlja az összes **gazdasági és szőlészeti gépek** alapos javítására berendezett gépjavitó műhelyét.

Nagyválasztékú **gépraktárát**, melyben az összes gazdasági, szőlészeti szükséges gépek gyári áron beszerezhetők.

Permeterzők, **szab. szénkénegező feeskeadók**, **borszivattyók**, **szőlőtörők**, nagyon egyszerű **borszivattyu gépei** melyek szűreti alkalomkor is legjobban megállják helyüket, az eddigi szivattyukat felülmulja tartosságban és egyszerű kezelésben, teljes felszereléssel fegfinomabb gumi tömlőkkel és csapokkal mindenkor kaphatók.

Különös figyelemre méltatja a **szab. Rákóczy** permeterző gépeit, mely munkaképességben, is még egyszer annyit képes végezni mind az eddigi forgalomban levő permeterzők, nincs gumi kiszakadás és így nincs munkazavar.

Permeterzőkhöz szükséges alkatrészek és felszerelések gyári áron, gumitárcsák jótállás mellett, **sodyfrononatok** bármely méretben.

Kerékpárhoz szükséges összes alkatrészek külső, belső gumik kaphatók.

14-52